

VOCEA POPORULUI

№ 22 (1550)

ZIAR NAȚIONAL

VINERI, 10 Iunie 2022

Igor Zubcu a avut o întrevedere cu >>> p.5
Luca Visentini, secretar general al ETUC

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI
NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Sindicaliștii din silvicultură și-au >>> p.7
demonstrat performanțele sportive

Foto: Nicu Bînzari

Igor Zubcu a fost ales în funcția de președinte al CNSM pentru un mandat de cinci ani

”Congresul IV al CNSM a demonstrat coeziunea și determinarea sindicatelor de a deveni o forță redutabilă

Ilie LUPAN,
i.lupan@vocea.md

Evenimentul anului, care a fost așteptat de fapt, de mult timp, s-a produs, aducând schimbarea dorită de multă lume. Fiindcă mișcarea sindicală avea nevoie de un suflu nou, de spirit de inițiativă, de mai mult elan nu numai în teritoriu, dar și la vârf.

Ponderea și importanța acordată Congresului IV al CNSM o denotă și numele grele care au acceptat invitația de a

participa și au adresat mesaje de salut delegaților. Este vorba de avocatul poporului, Cezlav Panico, Leonid Cerescu, președintele Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, Iacob Baciu, președintele Confederației Sindicatelor Democratice din România, de alți colegi din România și din Georgia, de Magnus Berge, reprezentantul Activităților Sindicale ACTAR din cadrul OIM, Sharan Barrow, președintele ITUC, Anton Leppik, secretar executiv PERC ș. a.

După mai multe discursuri, în care liderii sindicali „de la Centru” sau din teritoriu

au pus degetul pe rană și au spus lucrurilor pe nume, s-a procedat la alegerea noii conduceri a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Igor Zubcu, președintele în exercițiu al CNSM, a fost ales pentru un mandat deplin, de cinci ani, cu o majoritate covârșitoare de voturi, față de contracandidatul său, Victor Talmaci, președintele Federației „Sindicons”.

Trebuie adăugat aici că Igor Zubcu, jurist de profesie, a deținut până în decembrie anul trecut funcția de vicepreședinte al Federației Sindicale „Sănă-

tatea”, având o experiență excelentă de activitate în sindicate și cunoscând bine problemele din interior.

Conform prevederilor statutare, Igor Zubcu i-a propus în funcțiile de vicepreședinti ai CNSM pe Sergiu Sainciuc și Lilia Frant, care au fost votați aproape unanim. Totodată, în calitate de președinte al Comisiei de Cenzori a CNSM a fost ales Iurie Pojoga, reprezentant al Federației „Agroindsind”.

Alte materiale de la Congres citiți în paginile următoare.

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

Foto: Nicu Binzari

Congresul IV

CNSM și-a stabilit obiectivele strategice pentru următorii cinci ani

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și-a desfășurat vineri, 3 iunie, lucrările Congresului IV, apreciat pe bună dreptate drept evenimentul anului. La lucrările Congresului au participat 198 de delegați, reprezentanți ai Centrelor Sindicale Național-Ramurale din Chișinău și din teritoriu.

Pe lângă faptul că delegații la Congres au aprobat raportul de activitate privind realizarea Strategiei CNSM pe anii 2017-2022 și obiectivele pentru anii 2022-2027, ei au adoptat și o serie de documente importante pentru mișcarea sindicală.

Discuțiile în cadrul Congresului nu au fost ușoare, pe alocuri cu replici ascutite, dar în limitele decenței, de fapt, acest lucru dovedind încă o dată că mișcarea sindicală nu e nici o structură amorfă, nici una de origine totalitară, iar democrația s-a aflat la ea acasă. Mișcarea sindicală se află pe drumul cel bun și principalele ei caracteristici sunt libertatea, solidaritatea, coeziunea, transparența.

Cele 5 obiective generale ale CNSM pentru următorii cinci ani sunt: promovarea unui trai decent și a principiilor muncii decente; protecția efectivă în muncă și securitate socială pentru membrii de sindicat; asigurarea respectării drepturilor membrilor de sindicat; menținerea și dezvoltarea parteneriatului social la toate nivelurile; consolidarea și dezvoltarea mișcării sindicale, garantarea democrației sindicale.

Totodată, direcțiile de activitate în care sunt stabilite obiectivele specifice pentru următoarea perioadă sunt: protecția salariilor și veniturilor populației; ocuparea și protecția pe piața forței de muncă, combaterea economiei informale; securitatea socială; dialogul social; drepturile sindicale și dreptul muncii; securitatea și sănătatea în muncă; consolidarea și dezvoltarea instituțională; strategiile pentru tineret; asigurarea egalității de gen în sindicat; educația și formarea sindicală continuă; colaborarea internațională; activitatea informațională; politica financiară și patrimonială.

În cele ce urmează, vom reflecta pe scurt raportul prezentat de președintele

Foto: Nicu Binzari

în exercițiu Igor Zubcu, ce ține de realizările CNSM în domeniile privind promovarea și apărarea drepturilor și intereselor profesionale, economice și sociale ale salariaților-membri de sindicat, consolidarea și dezvoltarea instituțională, educația și formarea sindicală continuă, colaborarea internațională, activitatea informațională, politica financiară și patrimonială etc.

Protecția salariilor și veniturilor populației

Sindicatul a înaintat propuneri la toate proiectele de acte normative de modificare și completare a cadrului legal în domeniul salarizării, atât din sectorul real, cât și cel bugetar. Mai mult decât atât, CNSM a elaborat și a înaintat, prin intermediul deputaților din Parlament, un proiect de lege care urmează să îmbunătățească situația la capitolul stabilirii cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real, prin negocieri colective la nivel național.

CNSM a înaintat de nenumărate ori Guvernului propunerea de stabilire a salariului minim unic pe țară la nivel de 50-60 la sută din salariul mediu pe economie, în conformitate cu prevederile Cartei sociale europene revizuite, care să asigure respectarea principiului „salariul egal pentru muncă de valoare egală”, inclusiv între femei și bărbați.

Pe parcursul anilor 2017-2021, salariile angajaților din sectorul bugetar au crescut cu circa 57 la sută, datorită majorării valorii de referință de bază de la 1500 de lei la 1800

de lei, precum și a altor măjorări cu caracter unic, asupra cărora au insistat sindicatele.

În perioada 2017-2021, cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real s-a majorat de la 2380 de lei la 2935 de lei.

Combaterea economiei informale

La solicitarea sindicatelor, au fost majorate indemnizațiile acordate tinerilor specialiști din domeniul învățământului și domeniul medical la angajare, prin repartizare. Astfel, conform modificărilor unor hotărâri de Guvern, tinerilor specialiști cu studii medicale și farmaceutice se acordă indemnizație în mărime de 120 de mii de lei (câte 40 de mii de lei anual) pentru absolvenții programelor de studii superioare, și de 96 de mii de lei (câte 32 de mii de lei anual) pentru absolvenții programelor de studii profesionale tehnice.

Securitatea socială

În perioada vizată, sindicatele au înaintat un șir de propuneri de îmbunătățire a sistemului de asigurări sociale de stat, care să garanteze beneficiarilor prestații decente și un nivel de protecție mai înalt contra riscurilor sociale asigurate.

Printre cele mai importante propuneri implementate au fost:

- reexaminarea etapizată a pensiilor pentru limită de vârstă pentru persoanele pensionate care continuă să activeze sau au activat în câmpul muncii, stabilite până la

Mesaj de felicitare cu ocazia Zilei Sindicalistului

Stimați lideri și activiști sindicali, membri de sindicat,

Am onoarea și deosebita plăcere să vă felicit cu prilejul zilei noastre profesionale - Ziua Sindicalistului, care este sărbătorită în fiecare an pe 7 iunie, zi în care au fuzionat două confederații (7 iunie 2007), constituind centrul sindical național-interramural - Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.

Perioada de 15 ani de la fuzionare a demonstrat că forța Confederației constă în unitatea și solidaritatea organizațiilor membre - centrele sindicale naționale-ramurale.

Exercitându-și drepturile legale de apărare a intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale colective și individuale ale membrilor săi, Confederația a obținut mai multe beneficii de ordin social-economic, atât pentru membrii de sindicat, cât și pentru alte categorii de populație.

Sindicatul rămân în continuare pe poziția de promovare a unor politici îndreptate spre sporirea nivelului de viață al cetățenilor, asigurarea unui trai decent, crearea locurilor de muncă bine plătite și conforme standardele internaționale în domeniul securității și sănătății în muncă.

Cu ocazia Zilei Sindicalistului, aduc sincere mulțumiri celor care contribuie în mod profesionist, zi de zi, cu dăruire și dedicație, la protejarea membrilor de sindicat, dorindu-vă sănătate, bucurii, realizări frumoase în domeniul în care activați.

Igor ZUBCU,
președintele CNSM

1 ianuarie 2019, precum și comprimarea etapelor de reexaminare a acestora;

- revizuirea, de la 1 ianuarie 2021, a modalității de includere în calculul pensiei a perioadei de îngrijire a unui copil până la vârsta de 3 ani, cu mărirea salariului mediu lunar pe țară, în loc de mărirea salariului minim;

- introducerea, începând cu anul 2022, a dreptului la pensie anticipată pentru carieră lungă, care se acordă persoanelor care au realizat o activitate de muncă mai mare decât stagiul de cotizare necesar.

Delegații la Congres au aprobat și o Declarație, al cărei text îl publicăm în acest număr al ziarului.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Dezbateri

Unitatea mișcării sindicale nu poate fi pusă la îndoială

Secvențe din discursurile delegaților la Congresul IV al CNSM

Petru CHIRIAC: „Alături de voi nu m-am simțit străin nici la izbândă, nici în momente de grele încercări”

cale primare a studenților de la Institutul Politehnic din Chișinău, urmând toate treptele, de la instructor până la președinte al Sindicatului Lucrătorilor din Învățământul Public și Știință. În 1998, am fost ales primvicepreședinte al CSRSM, din 2001 până în 2007 am fost președinte al CSRSM, iar din 2007 până astăzi am activat în funcția de vicepreședinte al CNSM.

În tot acest răstimp, am fost alături de năzuințele și problemele studenților și ale salariaților membri de sindicat. Doresc să vă aduc mulțumiri pentru sprijinul și încrederea acordată, pentru conlucrare rodnică pe parcursul acestei epoci.

Prin diferite perioade de timp și evenimente am trecut. Partidele politice care s-au perindat din 1990 încoace doreau să profite de noi, dar sindicalismul au rămas fideli ramurii și ne-am căutat de treburile interne ale membrilor de sindicat. Cam în aceeași pe-

rioadă am organizat și desfășurat o serie de acțiuni, proteste, marșuri, mitinguri și greve. Ceream lichidarea restanțelor salariale și majorarea lor pentru sfera bugetară. Șapte ani ne-am luptat cu comuniștii în frunte cu Voronin ca să nu disperseze mișcarea sindicală după bunul lor plac. În final, cunoașteți și Dvs., în iunie 2007, au fuzionat două Confederații și s-a creat Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.

Alături de voi, stimați colegi, nu m-am simțit străin nici la izbândă, nici în momente de grele încercări.

Împreună am făcut multe lucruri bune, însă în sufletul meu arde dorința ca mecanismul activității sindicale să funcționeze operativ și eficient. În acest context doresc să vă mai fiu de folos, dacă se consideră necesar. Recunosc, și vă rog să mă credeți, cu aceeași sinceritate, că tare mult am dorit ca la conducerea Confederației să vină un

om hotărât și devotat principiilor mișcării sindicale, și, în opinia mea, nu mai puțin important, să fie tânăr, energic și curajos. În perioada de după alegerea din 2 decembrie 2021 și până în prezent, dl președinte Igor Zubcu a avut posibilitatea de a cunoaște problemele oamenilor muncii și căile de soluționare nu numai din ramura sănătății, dar în întregime, a sectoarelor bugetar și real ale economiei naționale. În această perioadă, dânsul a putut să-și verifice forțele în activitatea practică, deschizându-i-se ușile Președinției, Parlamentului, precum și la un șir de ministere și instituții de stat, la Patronate, dar și peste hotare.

Am vrut mai mult, dar nu mi-a reușit, orice decizie s-a adoptat în mod democratic și eu m-am supus principiului majorității.

Atâta am putut, atâta am făcut, sper să faceți voi mai mult! Vă urez succes! Vă mulțumesc tuturor!

Stimați delegați, colegi și prieteni!
Pornind de la ferma mea convingere, după cum ați înțeles, mi-am depus mandatul de vicepreședinte al CNSM, dându-mi demisia din această funcție.

Timp de 47 de ani, am fost dat cu trup și suflet activității sindicale, începând cu funcția de președinte al organizației sindi-

Ghenadie DONOS: „Să dăm dovadă de rațiune, răbdare și profesionalism”

Stimați colegi,
Parcurgem o perioadă complicată în istoria mișcării sindicale, în care avem de înfruntat mai multe provocări, inclusiv dintre cele nemaiîntâlnite anterior. Este important ca în aceste condiții, pe care le-aș numi extreme, să dăm dovadă de rațiune, răbdare și profesionalism pentru a găsi cele mai bune soluții pentru tot felul de situații și probleme cu care ne confruntăm.

Apreciez Raportul de activitate și concluziile enunțate de către dl președinte Zubcu drept extrem de importante pentru evoluția noastră în continuare.

O să încerc foarte succint să abordez o parte din aceste probleme.

Unitatea mișcării sindicale și acțiunile care trebuie realizate pentru a atinge acest

obiectiv: Înțeleg că avem opinii diferite vizavi de evoluția mișcării sindicale, de ceea ce s-a întâmplat pe parcursul acestui mandat al conducerii CNSM, dar atât eu personal, cât și majoritatea colegilor mei din Federația Sindicală a Educației și Științei, cu care am comunicat zilele acestea, remarcăm schimbări pozitive de imagine a sindicatelor, vizibile, din decembrie 2021, comparativ cu anii 2019-2021.

Aș dori ca noua conducere să depună efort pentru coordonarea activității centrelor sindicale național-ramurale, să pună accent pe înlăturarea discrepanțelor, a curenților și inechităților dintre subiecții Confederației.

Să fim uniți și combativi, să lăsăm disensiunile neesențiale care ne fură mult

timp și energii și să realizăm aceste schimbări, inclusiv prin deciziile adoptate la acest Congres. Ținând cont că există un real pericol de dezbinare, provocat de disensiunile existente în mișcarea sindicală, mă adresez de la tribuna Congresului – să păstrăm unitatea și coeziunea. Doar uniți suntem o forță!

Aș vrea să vă reamintesc că, după ședința Consiliului General al CNSM din 2 decembrie 2021, grație unui efort comun, am realizat câteva lucruri importante, în opinia mea, care au schimbat atât situația membrilor noștri de sindicat, cât și imaginea sindicatelor. Mă refer la acțiunea solidară din 6 decembrie, în urma căreia a fost soluționată problema acordării premiului anual pentru rezultatele anului 2021.

În acele zile am conștientizat că suntem uniți prin solidaritate sindicală și că această Unitate dă rezultate, iar asemenea momente ne fac să fim mândri de apartenența la Sindicate.

Ana CIMPOIEȘU: „O echipă bine configurată este locomotiva unei mișcări sindicale de succes”

organizației o vom face cu sufletul curat, cu încredere și speranță, iar direcțiile de acțiune sindicală pentru anii viitori le vom stabili cu mult curaj și determinare, căci avem obligația și responsabilitatea de a acționa prin toate mijloacele pentru a restabili și a îmbunătăți imaginea sindicatelor.

Trăim într-o lume a contrastelor: avem voința de a genera schimbarea în bine, dar puțini oameni care transformă vorba în fapte; avem suflet, dar din ce în ce mai puțini oameni care privesc spre binele celuilalt; avem istorie, dar puțini vor să-o cunoască; avem viitor, dar din ce în ce tot mai puțini copii care rămân acasă; avem speranță, dar în proximitate avem un război sângeros...

Dragi colegi! Nu există vârf și talpă în sindicate! Membrii de sindicat își aleg liderii și tot membrii de sindicat îi pot da jos. Astăzi noi suntem aici pentru a ne alege liderii. Nu trebuie să uităm că sindicatele sunt parte integrantă a democrației adevărate și că este datoria noastră de a ne agula eforturile și de a utiliza experiența tuturor organizațiilor pentru a crea o voce mai puternică, menită să apere interesele salariaților din toate ramurile economiei naționale, să vegheze asupra respectării legilor și să lupte pentru un trai decent, pentru recunoașterea și aprecierea omului muncii ca făuritor de bunuri. În perioada în care l-am avut în frunte pe Igor Zubcu, a avut loc schimbarea la față a sindicatelor.

Am admirat echipa sindicatelor, în cadrul Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie, când s-au discutat modificările cu „bucluc” la Codul muncii: Igor Zubcu, Sergiu Morari, Eugen Covrig – tineri, inteligenți, un pic ambițioși, și dl Saiciuc – competent și cumpătat: s-a îmbinat perfect entuziasmul tineresc și înțelepciunea. De aceea, vă îndemn să-l votăm azi pe Igor Zubcu în calitate de președinte al CNSM și să-i dăm voie dlui să-și numească vicepreședinții, iar noi să-l susținem. Or, o echipă organizată și bine configurată este locomotiva unei mișcări sindicale de succes.

Ne aflăm la un moment de bilanț în care am convingerea că vom face o analiză a activității sindicale cu înțelepciune, că alegerea celor care ne vor conduce destinele

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Poziție

Declarația delegaților la Congresul IV al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova

Delegații la Congresul IV al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, reprezentanți a 24 de centre sindicale național-ramurale, constată cu îngrijorare că respectarea drepturilor fundamentale ale salariaților, membri de sindicat, rămâne a fi o problemă.

Salariații și familiile acestora se confruntă în continuare cu sărăcia și nu-și pot asigura din veniturile salariale obținute un nivel de trai decent.

Creșterile de prețuri și tarife continuă să erodeze considerabil veniturile reale ale populației, acestea conducând la deteriorarea substanțială a puterii de cumpărare.

Ne confruntăm cu lipsa, în Republica Moldova, a unei garanții minime adecvate în domeniul salarizării, care, pornind de la aspirațiile noastre de integrare europeană, de la Acordul de Asociere RM-UE, transpunerea directivei UE și recomandările Cartii sociale europene revizuite, trebuie să fie stabilită la nivelul de 50-60% din salariul mediu pe economie. De asemenea, pentru a asigura principiul „plată egală pentru o muncă de valoare egală”, în Republica Moldova urmează să fie stabilit un salariu minim unic la nivel de țară.

Nivelul redus al salariilor, precum și problemele din economia națională, influențează negativ piața muncii, și anume: nivelul redus al ocupării forței de muncă, numărul mare al șomerilor în rândul tinerilor, deficitul de forță de muncă calificată, în condițiile în care cetățenii continuă să emigreze peste hotare în scop de muncă. De asemenea, se menține o pondere înaltă a fenomenului muncii informale, care cauzează prejudicii enorme bugetului public național și nesiguranța cetățenilor în ziua de mâine.

În pofida tuturor reformelor în domeniul asigurărilor sociale, considerăm că legislația urmează să fie perfecționată în așa fel, încât salariații, la pensionare, să beneficieze de pensii echitabile și adecvate, care să asigure un nivel de trai decent.

Salariații continuă să se confrunte cu nerespectarea drepturilor vizând asigurarea

Foto: Nicu Bînzari

securității și a sănătății în muncă. Cu toate că se realizează lucruri importante în domeniu, se transpun directivele UE, se ratifică convenții ale Organizației Internaționale a Muncii ș. a., se produc în continuare accidente de muncă, soldate cu pierderi de vieți omenești. Este primordial de a asigura o inspecție a muncii eficientă și fără constrângeri, care nu îi sunt specifice.

În aceeași ordine de idei, un impact enorm asupra salariaților la locul de muncă l-a avut pandemia de Covid-19. Astfel, salariații au avut de suferit din cauza îmbolnăvirilor cu Covid-19, confruntându-se cu reducerea timpului de muncă, adaptarea la desfășurarea muncii la domiciliu, sistarea activității, concedii neplătite și chiar cu lichidarea locurilor de muncă. Această experiență negativă ne determină să fim mai pregătiți pe viitor pentru diferite situații grave în domeniul sănătății, calamităților naturale, crizelor umanitare ș. a.

Continuă să fie promovate cu intensitate sporită inițiativele de a liberaliza, cât mai mult, în detrimentul salariaților, cadrul legal care reglementează raporturile de muncă.

Pe de altă parte, se dorește o diminuare a puterii sindicatelor de a apăra drepturile și interesele salariaților-membri de sindicat. Dat fiind acest fapt, mai mult ca oricând, este necesară consolidarea mișcării sindicale și sporirea importanței sindicatelor în societate.

Sindicatelor, la realizarea obiectivelor lor, mereu au pus în prim plan utilizarea principiilor parteneriatului social și au solicitat acest lucru și de la parteneri – Guvern și Patronate. Cu regret, tot mai des se constată că parteneriatul social are un caracter formal, partenerii sociali nu respectă angajamentele asumate, negocierile colective sunt transformate în consultări fără rezultate și tot mai dificil se negociază și se încheie contracte colective de muncă. În perioada care urmează, este necesară o evaluare și revitalizare a relațiilor dintre partenerii sociali la nivel național și promovarea unui parteneriat social veritabil, bazat pe principiile de respect și încredere mutuală între părți.

În condițiile în care spațiul economic s-a globalizat și țara noastră este tot mai mult integrată în economia mondială, sin-

dicatele urmează să-și intensifice prezența la nivel internațional și, respectiv, să construiască relații mai aprofundate cu centrele sindicale din alte țări și cu structurile sindicale internaționale. Doar solidarizarea internațională va putea ține piept presiunilor corporațiilor de a limita drepturile salariaților.

Pornind de la cele menționate, delegații la Congresul IV al CNSM constată că transformările social-economice care au loc în Republica Moldova se pot încununa de succes doar în condițiile asigurării unei păci sociale, identificării și promovării de către partenerii sociali a unor soluții coordonate, care să apere, în mod echitabil, interesele angajaților, ale patronilor și ale statului.

Astfel, chemăm partenerii sociali să contribuie la realizarea următoarelor priorități:

- stabilirea unui indicator național adecvat, de estimare a nevoilor salariaților, care să stea la baza garanțiilor minime oferite de stat;
- stabilirea unui salariu minim unic pe țară în mărime de 50-60% din salariul mediu pe țară;
- promovarea măsurilor de stimulare a creării noilor locuri de muncă, precum și formalizarea locurilor de muncă informale, prin acoperirea acestora cu sisteme de protecție socială eficiente;
- promovarea modificărilor la cadrul legal în vederea stabilirii unor pensii echitabile și adecvate, care să permită pensionarilor asigurarea unui nivel de trai decent;
- consolidarea capacităților Inspectoratului de Stat al Muncii de a realiza controale și vizite de lucru cu impact cât mai înalt de prevenire a accidentelor de muncă;
- continuarea susținerii salariaților în condițiile impactului pandemiei de Covid-19;
- neadmiterea liberalizării legislației muncii în detrimentul salariaților și a reprezentanților acestora;
- utilizarea la maximum a posibilităților parteneriatului social în sfera muncii.

Chișinău, 3 iunie 2022

Internațional

Igor Zubcu a avut o întrevedere cu Heinz Koller, director pentru Europa al OIM

Pe 6 iunie, Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), a avut o întrevedere cu Heinz Koller, director pentru Europa al Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

La întrevedere au mai participat Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, Maurizio Bussi, director adjunct al OIM pentru Europa, și Sergejus Glovackas, directorul Biroului pentru Europa și Asia Centrală a (ILO-ACTRAV).

În cadrul discuțiilor au fost abordate perspectivele de colaborare între

instituții, conlucrarea CNSM și ILO-ACTRAV. Igor Zubcu i-a informat pe reprezentanții OIM despre desfășurarea Congresului IV al CNSM, documentele adoptate de acesta și prioritățile sindicatelor din Republica Moldova pentru următorii cinci ani.

De asemenea, au fost discutate evoluțiile social-economice din Republica Moldova, suportul acordat de sindicate pentru persoanele refugiate ca urmare a războiului din Ucraina. Totodată, o importanță deosebită în cadrul întrevederii a fost acordată respectării standardelor internaționale ale muncii.

Precizăm că, în perioada 5-10 iunie, Igor Zubcu, președinte al CNSM, și Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, au participat la cea de-a 110-a sesiune a Conferinței Internaționale a Muncii organizată de OIM la Geneva, Elveția.

În cadrul Conferinței au fost puse în discuție mai multe rapoarte cu privire la lumea muncii, respectarea drepturilor în domeniul muncii în diferite regiuni ale lumii, recomandări cu privire la munca decentă, securitatea și sănătatea în muncă, viitorul muncii.

sindicat.md

Forum

Liderul CNSM a rostit un discurs la Conferința Internațională a Muncii

Președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), Igor Zubcu, a vorbit, pe 8 iunie, de la tribuna centrală a celei de-a 110-a sesiuni a Conferinței Internaționale a Muncii, organizată de OIM la Geneva, Elveția, despre eforturile partenerilor sociali din Republica Moldova în domeniul protecției social-economice a populației.

Liderul sindical s-a referit la relansarea activității Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, la provocările cu care se confruntă partenerii sociali la etapa actuală și la obiectivele pentru următoarea perioadă.

„În numele Delegației și al sindicatelor din Republica Moldova, aș vrea să salut toți participanții la Conferință, care în acest an a abordat un subiect extrem de important pentru oamenii muncii – munca decentă și economia socială și de solidaritate. Considerăm că asigurarea unei munci decente este mai actuală ca niciodată în contextul

pandemiei, care a erodat din bunăstarea lucrătorilor, dar și din cauza războiului din Ucraina, față de care nu putem fi indiferenți”, a relevat președintele CNSM.

„Prin eforturi comune cu partenerii sociali din R. Moldova, am reușit să relansăm activitatea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective, inclusiv să semnăm în octombrie 2021 un nou Program de țară privind munca decentă între

OIM și Republica Moldova pentru anii 2021-2024, care să contribuie la o ocupare incluzivă și productivă pentru tineri, protecție eficientă în muncă și dialog social eficient. Pe această cale, aș vrea să mulțumesc pentru asistența tehnică și suportul OIM pentru îmbunătățirea cadrului legal național și promovarea principiilor muncii decente în Republica Moldova.”, a subliniat Zubcu.

„Împreună cu patronatele și cu Guvernul, am reușit să majorăm și să egalăm salariile minime atât pentru sectorul public, cât și pentru cel privat, astfel încât să asigurăm puterea de cumpărare în condițiile creșterii alarmante a inflației din cauza crizei energetice și a conflictului armat din țara vecină. Pasul următor fiind modificarea cadrului legal pentru stabilirea unui salariu minim pe țară, pe care noi, sindicatele, propunem să fie stabilit prin negocieri colective”, a informat liderul sindical.

„Fără asigurarea unei creșteri continue a salariilor, nu vom putea să prevenim exodul populației din țară și să contribuim la reducerea sărăciei. O provocare pentru partenerii sociali rămâne a fi economia informală și nedeclararea tuturor veniturilor salariale, care fac mai vulnerabili lucrătorii informali și pune în pericol sustenabilitatea sistemului de securitate socială. Suntem ferm convingeți de necesitatea elaborării unui document de politici care să conțină măsuri pentru diminuarea fenomenului dat”, a accentuat președintele CNSM.

sindicat.md

Întrevedere

Subiecte actuale, discutate, la Geneva, cu Luca Visentini, secretar general al ETUC

Președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), Igor Zubcu, s-a întâlnit marți, 7 iunie, la Geneva, Elveția, cu Luca Visentini, secretar general al Confederației Europene a Sindicatelor (ETUC). La întrevedere a participat și Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM.

În cadrul discuției, au fost abordate subiecte de actualitate, printre care situația social-economică din Republica Moldova, reformele în domeniul protecției sociale implementate în ultima perioadă, precum și problemele cu care se confruntă salariații, membri de sindicat, negocierile în cadrul parteneriatului social, propunerile CNSM legate de stabilirea unui salariu minim unic, îmbunătățirea situației în domeniul securității și sănătății în muncă, poziția CNSM cu privire la reformele preconizate ale legislației muncii (care diminuează drepturile și garanțiile salariaților).

Igor Zubcu l-a informat pe interlocutor despre situația legată de criza refugiaților din Ucraina, despre suportul acordat de autorități și de reprezentanții societății civile pentru gestionarea acestei crize, implicarea CNSM și a centrelor naționale sindical-ramurale în susținerea refugiaților ucraineni care au fost cazați la sanatoriile aflate în balanța CNSM.

De asemenea, președintele CNSM l-a informat pe secretarul general al ETUC despre rezultatele Congresului IV al CNSM, desfășurat la data de 3 iunie curent, Declarația delegaților la Congres înaintată autorităților, despre planurile și obiectivele strategice ale Confederației pentru următorii cinci ani.

La rândul său, Luca Visentini a apreciat eforturile sindicalistilor din Republica Moldova în acordarea sprijinului pentru refugiații din Ucraina și acțiunile partenerilor sociali pentru implementarea reformelor în domeniul protecției social-economice a populației.

Vă reamintim că, în perioada 5-10 iunie, Igor Zubcu, președinte al CNSM, și Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, participă la cea de-a 110-a sesiune a Conferinței Internaționale a Muncii, organizată de OIM la Geneva, Elveția.

Opinie

Comitetele sectoriale, mecanisme pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă

La momentul actual, se poate concluziona că sindicatele din R. Moldova sunt dispuse să realizeze schimbări radicale. În organele de conducere ale CNSM au venit persoane cu o bună pregătire sindicalistă. O parte din federațiile sindicale, împreună cu asociațiile patronale, au creat comitete sectoriale pentru formarea profesională în ramurile economiei naționale, care constituie unul dintre obiectivele de bază ale sindicatelor din țară.

Activitatea de bază a comitetelor sectoriale este orientată spre analiza pieței muncii pe sectoare, realizarea dialogului cu partenerii sociali, susținerea formării profesionale, elaborarea standardelor ocupaționale.

Elaborarea standardelor ocupaționale conform Clasificatorului Ocupațiilor din R. Moldova este o prioritate stringentă pentru dezvoltarea pieței muncii. Se cere efectuarea unei revizii a profesiilor, meseriilor care există în prezent. Însă, cu regret, la momentul actual partenerii sociali nu acordă atenția cuvenită acestei probleme. Sunt elaborate în jur de 50 de standarde ocupaționale. Dar lipsa de interes și de implicare serioasă din partea factorilor de decizie în elaborarea acestora creează o situație în care respectiva oportunitate ar putea fi realizată în următorii 50 de ani.

Deși în țară au fost create șapte comitete sectoriale, este important să pregătim specialiști conform cerințelor standardelor ocupaționale, să elaborăm noi curricule, standarde de calificare, care să corespundă exigențelor actuale ale pieței muncii. Această problemă necesită o implicare

mai profundă a partenerilor sociali, e nevoie de un mecanism fiabil de interacțiune dintre piața muncii și sistemul de formare profesională, care va duce la îmbunătățirea condițiilor de muncă, la evitarea riscurilor.

O altă problemă care ar trebui să se afle în vizorul factorilor de decizie este securitatea și sănătatea la locul de muncă. CNSM și federațiile sindicalelor ramurale urmează să acorde o atenție sporită structurilor formate, în special, Inspectoratului Muncii al Sindicatelor. Această subdiviziune este punctul nostru forte, care, din păcate, în prezent funcționează sub așteptările noastre.

Crearea comitetelor pentru securitate și sănătate în muncă la întreprinderi conduce la îmbunătățirea condițiilor de muncă, la combaterea riscurilor la locul de muncă, a bolilor profesionale și accidentelor, ajută la instruirea angajaților în domeniul dat.

Legea, convențiile și contractele colective de muncă, normele și standardele de securitate la muncii prezintă un sistem de măsuri și reguli aplicabile tuturor participanților la dialogul social.

Considerăm că CNSM urmează să solicite insistent o implicare mai activă a Guvernului, Patronatelor în dezvoltarea unei strategii pentru securitate și sănătate în muncă la nivel național, în creșterea eficienței implicării partenerilor sociali și anume a Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective.

Gheorghe GANGURĂ,
inspector pentru securitate și sănătate în muncă al Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole

Economistul

Salarizarea șoferilor pe clase și categorii de calificare

Cum sunt salarizați șoferii? Se achită spor pentru clase și în ce act normativ este specificat acest lucru?

Denis Ivanov, Chișinău

Ana MOLDOVANU, consultant superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

În sectorul bugetar, șoferii sunt salarizați în baza anexei nr. 10 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Șoferul (conducător auto) se regăsește cu codul funcției H6174, clasa de salarizare 30 și coeficientul de salarizare 1,83.

Clasa de salarizare indicată în tabel pentru funcția „Șofer” este stabilită pentru conducătorul autocamioanelor și al automobilelor-furgon cu destinație generală având sarcina maximă de până la trei tone și pentru conducătorul mijloacelor de transport cu motor.

În cazul dat, salariul de bază al șoferului ar fi: 1800 (v/referință) x 1,83 = 3294 de lei.

În funcție de tipul de transport condus și complexitatea lucrărilor executate, clasele de salarizare pentru funcția „Șofer” se majorează față de cea indicată în tabel după cum urmează:

* cu două clase succesive – pentru conducătorii de autocamioane și automobile-furgon cu destinație generală având sarcina maximă de la trei până la 10 tone; pentru șoferi, inclusiv cei care conduc automobile speciale și automobile sanitare (cu excepția ambulanțelor); pentru șoferii de autobuze cu lungimea de până la 7 metri;

* cu trei clase succesive – pentru șoferii de autocamioane și automobile-furgon cu destinație generală având sarcina maximă de la 10 până la 40 de tone; pentru șoferii de ambulanțe și de automobile operative cu semnale sonore speciale (tip „Sirena”), precum și de autobuze speciale și ambulanțe; pentru șoferi de autobuze cu lungimea de 7-12 metri;

* cu 4 clase succesive – pentru șoferii de autocamioane și automobile-furgon cu destinație generală, având sarcina maximă de peste 40 de tone; pentru șoferi de autobuze cu lungimea de peste 12 metri;

* cu 5 clase succesive – pentru conducătorii de camioane pentru transportarea cimentului, a substanțelor chimice toxice, a cadavrelor, a amoniacului anhidru, a apei amoniacale, a gunoierului putred, a dejecțiilor;

* cu 6 clase de salarizare – pentru șoferii de autobuze școlare.

În sectorul real, șoferii sunt salarizați în baza anexei nr. 5 din

Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară.

Astfel,

1) Șoferii de camioane și automobile-furgon de destinație generală cu sarcina maximă:

- până la 3 tone - categoria 3
- de la 3 până la 10 tone - categoria 4
- de la 10 până la 40 de tone - categoria 5
- peste 40 de tone - categoria 6

2) Șoferii de autoturisme, inclusiv speciale și pe automobile sanitare (cu excepția salvărilor) - categoria 4

3) Șoferii de ambulanțe și pe automobile operative cu semnale sonore speciale (tip „Sirena”), precum și autobuze speciale și salvări - categoria 5

4) Șoferii de autobuze, inclusiv speciale și sanitare (cu excepția salvărilor) cu dimensiunea autobuzelor:

- până la 7 metri - categoria 4
- de la 7 până la 12 metri - categoria 5
- de la 12 până la 15 metri - categoria 6
- peste 15 metri - categoria 7

5) Șoferii de motociclete - categoria 3.

Totodată, în funcție de tipul de transport condus, la determinarea mărimilor salariilor tarifare pe unitate de timp sau a salariilor lunare pentru șoferi, se aplică următorii coeficienți, pornind de la complexitatea lucrărilor executate:

• camioane și automobile-furgon de destinație generală; autoturisme (inclusiv speciale) - 1,15

• automobile specializate și speciale: autobasculante, cisterne, furgoane, refrigeratoare, mașini de transportat containere, mașini de pompieri, asistența tehnică, de curățat zăpada, de spălat, stropit și măturat străzile, automacarale, autotractoare, autoîncărcătoare etc.; automobile sanitare (cu excepția salvărilor) - 1,20

• autobuze, inclusiv speciale - 1,25

• salvări și automobile operative cu semnale sonore speciale tip „Sirena” (precum și autobuze speciale

și salvări), cu capacitatea cilindrică a motorului:

- până la 3,5 litri - 1,25
- peste 3,5 litri - 1,30

• camioane pentru transportarea cimentului, a substanțelor chimice toxice, cadavrelor, amoniacului anhidru, a apei amoniacale, gunoierului putred, dejecțiilor - 1,30.

Salariile tarifare ale șoferilor pe automobile cu remorcă, salarizați pe unitate de timp, se majorează până la 20 la sută.

În afară de aceasta, șoferilor li se pot acorda adaosuri și sporuri la salariu cu caracter compensatoriu, mărimea lor minimă fiind stabilită în anexa nr. 6 la Hotărârea respectivă.

Astfel, șoferilor de autocamioane, autoturisme și autobuze - pentru clasele de calificare: cel puțin 10% din salariul tarifar șoferilor de clasa II și cel puțin 25% - șoferilor de clasa I, pentru timpul lucrat în calitate de șofer.

Clasa III de calificare se acordă conducătorului auto la angajare în muncă după finalizarea formării profesionale, iar clasa II și I - în timpul activității de muncă prin formare profesională continuă. Acordarea claselor de calificare II și I se efectuează de către comisia de calificare a unității în care ei activează. La întreprinderea unde nu sunt specialiști de profil, evaluarea urmează să fie susținută la o altă întreprindere, care dispune de o astfel de comisie.

Condiția de bază pentru acordarea clasei de calificare este absolvirea cursurilor unei școli auto, susținerea examenelor de calificare și obținerea permisului de conducere în modul prevăzut de Regulamentul privind procedura de examinare pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule, emiterea și valabilitatea permisului de conducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.181 din 23.03.2022.

E de menționat că unitățile din sectorul real sunt în drept să stabilească șoferilor supliment pentru intensitatea muncii până la 25% din salariul tarifar și să majoreze adaosurile și sporurile specificate în anexa nr. 5, precum și să stabilească alte adaosuri și sporuri cu caracter compensatoriu, în limitele mijloacelor proprii prevăzute pentru aceste scopuri în contractele colective de muncă sau regulamentul cu privire la remunerarea muncii.

Foto: Nicu Bînzari

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Expirarea contractului vs. preavizarea și concedierea

Sunt pensionară angajată în baza unui contract individual de muncă pe durată determinată, care expiră în ziua de sâmbătă, zi de odihnă. Însă luni este de asemenea o zi nelucrătoare. Mai mult decât atât, eu o să mă aflu încă în concediu medical. Vă rog să-mi spuneți dacă trebuie sau nu să fiu preavizată despre expirarea contractului și care va fi ziua eliberării din serviciu?

Alexandra Codreanu, Chișinău

Contractul individual de muncă pe durată determinată, în caz de expirare a termenului acestuia, potrivit art. 82 lit. f) din Codul muncii, încetează în circumstanțe ce nu depind de voința părților - de la data prevăzută în contract, cu excepția cazului când raporturile de muncă continuă de fapt și nici una dintre părți nu a cerut încetarea lor. În același timp, legislația prevede unele particularități cu privire la încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată.

Și anume, încetarea contractului individual de muncă în legătură cu expirarea termenului acestuia, se admite fără obstacole, indiferent de aflarea salariatului în ultima zi de lucru, în concediu medical sau în concediul anual de odihnă etc.

Este de menționat că în asemenea cazuri (în perioada concediului medical sau a concediului anual de odihnă etc.) nu se admite concedierea salariatului, adică desfacerea contractului individual de muncă doar din inițiativa angajatorului (art. 86, alin. (2) din Codul muncii).

” În perioada concediului medical sau a celui anual de odihnă nu se admite desfacerea contractului individual de muncă

Referitor la ziua concretă ce ține de încetarea contractului individual de muncă pe durată determinată, în cazul dat, necesită de reținut că, potrivit art.14 alin.(4) din Codul muncii, dacă ultima zi a termenului contractului individual de muncă este o zi nelucrătoare, atunci ziua expirării termenului acestui contract se consideră prima zi lucrătoare imediat următoare.

Cu alte cuvinte, în cazul în care termenul contractului individual de muncă pe durată determinată coincide cu una din zilele de repaus săptămânal prevăzute de art.109 alin.(1) din Codul muncii, atunci ziua expirării termenului acestui contract se consideră prima zi lucrătoare imediat următoare.

De exemplu, dacă termenul contractului individual de muncă pe durată determinată, încheiat cu persoana, inclusiv pensionară, coincide cu ziua de repaus săptămânal de sâmbătă, în acest caz, ziua expirării termenului contractului individual de muncă se consideră prima zi lucrătoare imediat următoare, adică ziua de luni. Dacă și ziua de luni este zi nelucrătoare, următoarea zi de marți - zi lucrătoare - va fi ziua expirării termenului contractului individual de muncă.

Cât privește preavizarea salariatului în legătură cu expirarea termenului contractului individual de muncă al acestuia, potrivit art. 48 alin.(1) din Codul muncii, anterior angajării, angajatorul are obligația de a informa persoana care urmează a fi angajată despre condițiile de activitate în funcția propusă, oferindu-i inclusiv informația privind perioadele de preaviz ce urmează a fi respectate de angajator și salariat în cazul încetării activității.

În fine, se cere de remarcat că, potrivit art.184 alin.(1) lit.c) din Codul muncii, în caz de concediere din motivul deținerii de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă (art.86 alin.(1) lit.y prim) din Codul muncii - angajatorul este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin, sub semnătură, despre intenția sa de a desface contractul de muncă cu 14 zile calendaristice înainte.

Însă, în cazul dat, disponibilizarea salariatului pensionar urmează nu din motivul deținerii de către acesta a statutului de pensionar conform art.86 alin.(1) lit. y prim) din Codul muncii, ci în legătură cu expirarea termenului contractului de muncă în temeiul art.82 lit. f) din același Cod al muncii, fapt ce exclude aplicarea obligatorie de către angajator a preavizării cu 14 zile calendaristice înainte.

Spartachiadă

Sindicaliștii din silvicultură și-au demonstrat performanțele sportive

După perioada de pandemie, membrii de sindicat din cadrul Federației Sindicatelor din Silvicultură „Sindsilva” și-au demonstrat performanțele sportive în cadrul Spartachiadei a XXI-a, desfășurată pe 3-5 iunie curent în tabăra de odihnă „Camping” din orașul Vadul lui Vodă. A fost un eveniment de amploare, la care au participat peste 350 de salariați, membri de sindicat din 25 de organizații membre ale Federației „Sindsilva”, dar și un prilej de socializare și de a face schimb de opinii.

Conform Regulamentului de organizare a Spartachiadei, au fost desfășurate competiții sportive la probele: joc de dame, tenis de masă, darts, sărituri de pe loc, volei femei, volei bărbați și minifotbal, „La Start cu familia”.

Evenimentul a fost deschis de către Ghenadie Grubii, președintele Federației „Sindsilva”, care a adus un mesaj de susținere pentru toți participanții la sărbătoarea sportivă, menționând importanța păstrării spiritului competitiv și de echipă pe parcursul desfășurării competițiilor. A fost cinstită, printr-un moment de reculegere, memoria colegilor membri de sindicat care au decedat din cauza infecției SARS-CoV-2.

Prezent la activitatea sportivă, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, Igor Zubcu, a salutat eforturile noului lider al Federației „Sindsilva” de a promova modul de viață sănătos prin desfășurarea Spartachiadei salariaților, membri de sindicat.

Cu mesaje de încurajare și susținere au mai fost prezenți Dorin Poverjuc, director interimar al Agenției „Moldsilva”, Iurie Onofriuc, primar al orașului Vadul lui Vodă, directorii a 24 de entități silvice din subordinea Agenției „Moldsilva”.

Desfășurarea competițiilor sportive a fost asigurată de un colegiu de arbitri și susținută de lideri sindicali. În atmosfera Spartachiadei a dăruit spiritul competiției, al prieteniei, solidarității și satisfacției spirituale înalte.

Locurile de frunte au fost ocupate de către cele mai puternice echipe, dintre care:

Locul I – Întreprinderea pentru Silvicultură Soroca;

Locul II – Întreprinderea pentru Silvicultură Nisporeni-Silva;

Locul III – Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Sud, Cahul”.

Federația „Sindsilva” le mulțumește membrilor de sindicat pentru participare la Spartachiada a XXI-a, administratorilor de întreprinderi pentru susținere și liderilor sindicali pentru implicare activă în desfășurarea competițiilor sportive.

Cor. VP

Idei

Adevărații lideri dau tonul pretutindeni, inclusiv în mișcarea sindicală

- Liderii ar sacrifica imediat ceea ce le aparține pentru a proteja ceea ce ne aparține. Și nu ar sacrifica ceea ce e al nostru pentru a salva ceea ce e al lor. Asta înseamnă să fii lider. Ei aleg să înfrunte primii pericolul, avântându-se spre necunoscut.

- Omenirea a înflorit vreme de mii de ani nu din cauză că suntem înclinați să avem grijă de noi înșine, ci fiindcă suntem stimulați să avem grijă de ceilalți. Nu este nevoie decât ca liderii să ne ofere un motiv pentru a ne pune unii în slujba celorlalți.

- Liderii sunt acei care se avântă primii în necunoscut. Și se năpustesc spre pericol. Ei lasă la o parte propriile interese pentru a ne proteja sau pentru a ne duce spre viitor.

- Dacă acțiunile tale îi inspiră pe alții să viseze mai mult, să facă mai mult și să devină ceva mai mult decât sunt, atunci, se cheamă că ești lider.

- Când liderii îi inspiră pe cei pe care îi conduc, oamenii se gândesc la un viitor mai bun, investesc timp și efort pentru a învăța mai mult, fac mai mult pentru organizația lor și pe parcurs devin și ei lideri

- Oamenii întreabă care e diferența dintre un lider și un șef. Liderul dă tonul, șeful își asumă succesul. Liderul conduce, șeful dă ordine.

- Viitorul leadershipului se naște azi, din înțelegerea mai profundă a propriei tale ființe și a modului în care te raportezi la starea ta firească de dezvoltare.

- Doar atunci când suntem siguri că liderii vor avea grijă de noi, vom mărșălui în urma lor și vom munci neobosiți pentru a le împlini viziunea și ne vom numi cu mândrie adepții lor.

- Leadership nu înseamnă funcții, privilegii, titluri sau bani. Leadership înseamnă responsabilitate.

Aviz

Concurs de angajare

Școala Profesională din or. Comrat anunță concurs pentru ocuparea funcției de:

• Director adjunct pentru instruire și educație, mun. Comrat

• Director adjunct pentru instruire practică și producere, mun. Comrat

La concurs pot participa cetățeni ai R. Moldova, cu studii superioare universitare, care au o vechime de muncă în activitatea didactică de cel puțin cinci ani, care la data expirării termenului de depunere a dosarelor nu au împlinit vârsta de 65 de ani, cunosc limba română, nu au antecedente penale.

Candidații pentru ocuparea funcției de director adjunct pentru instruire și educație și director adjunct pentru instruire practică și producere al instituției de învățământ profesional tehnic depun personal sau prin reprezentant (la Secția de personal al instituției de învățământ), prin poștă sau e-mail, în termen de 20 de zile calendaristice din ziua publicării anunțului, dosarul de concurs care conține obligatoriu următoarele acte:

• cererea de participare la concurs, al cărei model este specificat în anexa nr. 1 la Regulamentul aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 673/2015 (se va indica lista actelor depuse, cu paginile numerotate);

• copia actului de identitate;

• copia/copiile actului/actelor de studii autentificate;

• copiile actelor care atestă vechimea în activitatea didactică a candidatului;

• Curriculum Vitae de model Europass, specificat în anexa nr. 2 la Regulament;

• certificatul medical care atestă faptul că persoana este aptă din punct de vedere medical, fizic (eliberat de medicul de familie) și neuropsihic (eliberat de medicul psihiatru și medicul narcolog) pentru exercitarea funcției;

• cazierul judiciar sau declarația pe propria răspundere;

• copia/copiile actului/actelor autentificate ce confirmă gradul didactic/managerial și/sau titlul științific/științifico-didactic;

• copiile actelor care atestă formarea profesională continuă, performanțele profesionale și manageriale demonstrate în cadrul concursurilor locale/naționale/internaționale, statutul de expert/evaluator național/internațional, lista publicațiilor didactice și științifice;

• participarea la proiecte educaționale, comunitare/corporative sau la alte proiecte relevante etc. (acte justificative).

Actele pot fi depuse prin e-mail spcomrat@mail.ru, prin poștă sau la Școala Profesională din or. Comrat, str. Lenin 202.

Secția de personal al instituției de învățământ, până la 27 iunie 2022, ora 16:00.

Relații la telefoanele:

0(298) 2-23-83, 0(298) 2-50-56.

Bibliografia concursului poate fi accesată la adresa electronică: http://ctice.gov.md/wp-content/uploads/2020/10/bibliografie_VETro.pdf

